

2. Гареева А. Р. Корпоративна соціальна відповідальність як фактор сталого розвитку компанії / А. Р. Гареева // Інноваційна економіка : матеріали Міжнар. наук. конф. – Казань : Бук, 2014. – С. 147–150.
3. Офіційний сайт Toyota в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.toyota.ua/index.json>
4. Тімар І. В. Особливості формування системи ризик менеджменту на підприємствах будівельної галузі / І.В. Тімар, А.В. Коваленко // Науковий вісник НГУ. – 2011. – С. 104–106.

Мартусь Д. Р., к. е. н. Хуторський П. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Аналіз наукових праць і аналітичних матеріалів свідчить, що наразі одним з найбільш збиткових видів діяльності в Україні є будівництво. У середньому за останні чотири роки кількість збиткових підприємств складає 42,6 %, найбільша ж припадає на 2017 рік.

При цьому, сума збитку за вказаний період перевищує суму отриманих прибутків, що і визначає негативне значення чистого прибутку. Така динаміка свідчить про наявність стійких негативних тенденцій за результатами фінансово-господарської діяльності будівельних підприємств, де серед основних варто назвати падіння ступеня ліквідності, невисокий рівень джерел власного капіталу, значну частку простроченої дебіторської і кредиторської заборгованості, нестабільність забезпечення фінансовими ресурсами, нераціональну структуру і співвідношення активів і пасивів тощо [1].

Це вимагає ґрунтовного аналізу сутності джерел отримання прибутку, факторів впливу на них та визначення напрямів підвищення прибутковості, оскільки відсутність реальних кроків до вирішення даної проблеми може призвести до посилення негативних тенденцій як для самих підприємств, так і середовища їх функціонування.

Прибуток будівельних підприємств формується, насамперед, шляхом реалізації виконаних підрядних робіт, продукції і послуг, основних фондів, іншого

майна і доходів від позареалізаційних операцій, зменшених на суму витрат по цих операціях. А його динаміка визначається шляхом аналізу значної кількості фінансових показників.

У сучасних умовах інтегруючим показником, що характеризує фінансовий результат діяльності будівельної організації, є балансовий прибуток або збиток [2]. Інформативним показником фінансового результату так само є валовий прибуток, який відображає фінансовий результат, отриманий в цілому від видів діяльності, що відносяться до реалізації виконаних робіт, виробленої продукції, надання послуг.

Серед факторів впливу на прибутковість будівельних підприємств можна виділяти внутрішні і зовнішні, керовані та некеровані, інтенсивні і екстенсивні.

Керованими інтенсивними та екстенсивними є переважно внутрішні.

Серед зовнішніх (переважно некерованих) варто відзначити загальні соціально-економічні фактори, які визначаються результатами нормотворчої та безпосередньо регулятивної і контрольної діяльності органів влади на всіх рівнях. Вони визначають такі можливі джерела впливів, як: інфляція, незахищеність прав власності, відсутність або ж недовір'я ринкової інфраструктури, купівельна спроможність, попит і пропозиція на ринку, інвестиційний клімат, ступінь екологізації, податкове навантаження, валютні відносини тощо.

Серед внутрішніх факторів, які визначають прибутковість будівельних компаній варто відзначити: динаміку витрат, співвідношення видів діяльності, їх віднесення до центрів витрат і прибутків, управління фінансовим і трудовим потенціалом, процеси логістики, загальну структуру бізнес-процесів, контрактні відносини, політику використання прибутку тощо.

При цьому, до екстенсивних факторів, що впливають на рівень прибутковості, належать, насамперед, збільшення обсягів будівельно-монтажних робіт та розмір інфляції, що впливає на рівень цін. А до інтенсивних – використання досягнень науково-технічного прогресу, вдосконалення організації праці та виробництва, скорочення термінів будівництва, удосконалення системи управління та її підсистем, тощо.

Отже, на сьогоднішній день у виборі напрямів підвищення прибутковості будівельних компаній доцільно орієнтуватись на аналіз та вплив у комплексі на внутрішні інтенсивні і екстенсивні фактори прибутковості. Серед основних з них варто визначити:

1. Позбавляйтесь від баласту. Потрібно позбутися від усього зайвого. Перекласти на самозабезпечення ті проекти або відділи, які в даний момент не є прибутковими і на основі аналізу не зможуть їх приносити ще тривалий період часу.

2. Кадрова політика. Мотивація і де мотивація співробітників, посилення заходів кадрової безпеки, переведення всіх співробітників на процентну ставку, здійснення моніторингу якісних та кількісних параметрів персоналу, використання дешевшої робочої сили там, де не вимагається високий рівень кваліфікації чи значна складність виконуваних робіт.

3. Збільшувати обсяги надання своїх послуг за рахунок удосконалення цінової і маркетингової політики. За доцільне переглянути систему ціноутворення, надання знижок, рекламні кампанії, використання підходу, орієнтованого на споживача.

4. Удосконалювати інвестиційну роботу. Для залучення нових та втримання наявних інвесторів за доцільне здійснювати постійний моніторинг фінансових показників і позиціонувати себе як кризостійке підприємство з висококваліфікованими кадрами, якісними ресурсами та технологіями, показувати вдалі здійснені проекти, а також орієнтуватись на оптимізацію вартості капіталу.

5. Удосконалювати політику управління витратами та логістику. Основна увага має бути приділена скороченню реалізаційних та позареалізаційних витрат, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат, автоматизації виробництва, а також аналізу та раціоналізації логістичної діяльності (скороченню часу складування, оптимізації поставок, скороченню часу на поставки тощо).

Список використаних джерел:

1. Небава М. І. Економіка підприємства : навч. посіб. / М. І. Небава, О. О. Адлер, О. Й. Лесько. – Вінниця, 2011. – Ч. 1. – 117 с.
2. Іванілов О. С. Економіка підприємства : підруч. / О. С. Іванілов. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.